

Cuvânt de salut*

Acad. Ioan-Aurel Pop
Președintele Academiei Române

În urmă cu 325 de ani, se semna unul dintre documentele fundamentale ale istoriei românilor din Transilvania, în urma căruia s-a născut Biserica Română Unită cu Roma (greco-catolică). Actul era mai mult politic decât religios, fiindcă stăpânii de la Viena au condiționat acordarea de drepturi egale românilor cu celelalte națiuni ale Transilvaniei de acceptarea de către ei a unor puncte care să-i apropie de catolicism și să-i subordoneze Bisericii Catolice. Factorii politici ai Imperiului Habsburgic sperau să-i îndepărteze astfel pe românii transilvăneni de conaționali și coreligionarii lor din Țara Românească și Moldova. Dar acțiunea nu a avut rezultatele scontate de stăpânii Transilvaniei de atunci, fiindcă românii greco-catolici au devenit fervenți apărători ai ideii naționale românești și promotori ai luptei de emancipare a românilor din Transilvania. În plus ei au fost, prin Școala Ardeleană, corifeii iluminismului românesc, alături de confrății lor ortodocși. În 1791–1792, la *Supplex Libellus Valachorum* prezentat la Viena, în 1848, pe Câmpul Libertății de la Blaj, în 1918, la Mărita Adunare Națională de la Alba Iulia, românii uniți cu Roma și cei ortodocși au mers mână în mână pentru binele națiunii române întregi. Firește, mulți s-au întrebat atunci și ulterior cum s-a putut ca, la „porțile Orientului”, să existe și să dăinuie o „insulă de latinitate”, creștinată în limba latină, dar ajunsă de credință bizantină. Ambele biserici naționale românești (cum erau ele denumite oficial în perioada interbelică) sunt de rit bizantin. Este vorba aici despre o fascinantă istorie a unui

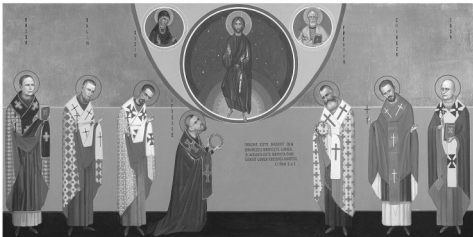
popor (cu o originală spiritualitate) care, prin origine, prin limba romanică și prin credința sa bizantină, s-a străduit să nu devină un motiv de divizare, ci o punte de legătură între cei „doi plămâni ai Europei”, după fericita expresie a Papei Ioan Paul al II-lea.

Dar, în 1948, într-o țară ocupată de Armata Roșie, cu tancurile sovietice în coaste și supusă izolării în lagărul comunist, Biserica Unită cu Roma a fost condamnată. Planul era trasat de la Moscova, etapele dinainte stabilite, iar tovarășii de drum ținuti departe de consecințele finale. Ca

ACADEMIA ROMÂNĂ

CREDINȚA NOASTRĂ, VIAȚA NOASTRĂ
IN MEMORIAM
FERICIȚII EPISCOPI MARTIRI GRECO-CATOLICI

ACADEMIA ROMÂNĂ
Miercuri, 27 septembrie 2023, orele 10.30
Calea Victoriei 125, București
Intrarea liberă

Episcopia greco-catolică
„Sfântul Vasile cel Mare”
de București

Partener

romfiatella

să desființeze Biserica Greco-Catolică, comuniștii au apelat mai întâi la propagandă și la răstălmăcirea simbolurilor naționale, apoi la presiuni și la intimidare, iar în cele din urmă la arestări și tortură. Acționau la ordinul Moscovei, după o rețetă aplicată deja de Stalin în Ucraina de Vest, unde existau milioane de greco-catolici. În România, trecerea la ortodoxie a fost pregătită sistematic. În 1948 se împlineau 250 de ani de când, la presiunile Imperiului Habsburgic, liderii religioși ai românilor din Transilvania au acceptat Unirea cu Roma. Ignorând efortul pentru emancipare națională și pentru unirea de la 1918 depus de greco-catolici, autoritățile au declarat că singura Biserică Națională este cea ortodoxă.

În acest context, la împlinirea a 75 de ani de la interzicerea Bisericii Române Unite cu Roma, are loc astăzi, în Aula Academiei Române, simpozionul „Credința noastră, viața noastră – *In memoriam*. Fericiții Episcopi Martiri Greco-Catolici”. Organizatorii evenimentului sunt Academia Română și Episcopia Greco-Catolică „Sfântul Vasile cel Mare” de București, în parteneriat cu Muzeul Național al Literaturii Române și Romfilatelia.

Vor fi evocate aici mărturia de credință și tăria de caracter ale episcopilor Valeriu Traian Frențiu, Vasile Aftenie, Ioan Suci, Tit Liviu Chinezu,

Ioan Bălan, Alexandru Rusu și Iuliu Hossu. Cei șapte episcopi care l-au mărturisit cu prețul vieții pe Hristos în timpul totalitarismului comunist au fost beatificați în 2019.

Motto-ul simpozionului este un citat din predica Sanctității Sale Papa Francisc la Liturghia de beatificare a celor Șapte Episcopi Români Martiri greco-catolici de la Blaj, de pe Câmpia Libertății, din 2 iunie 2019: „În fața persecuției neîndurătoare din partea regimului, ei au dat dovadă de o credință și de o iubire exemplare pentru poporul lor. Cu mare curaj și cu tărie interioară, au preferat să sufere o dură detenție și orice fel de tortură, decât să-și renege apartenența la iubita lor Biserică. Acești păstori, martiri ai credinței, au recâștigat și au lăsat poporului român o prețioasă moștenire pe care o putem sintetiza în două cuvinte: libertate și milostivire”.

Prin jertfa lor, acești Fericiți au arătat că poporul român nu acceptă abuzurile comunismului și că respectă bazele Europei care erau clasicismul greco-latin (revigorat prin umanismul Renașterii) și creștinismul. Felicităm organizatorii, cu deosebire Episcopia greco-catolică „Sfântul Vasile cel Mare” de București, pentru acest important eveniment de comemorare, de cinstire și de aducere aminte, spre transmitere pentru viitor.